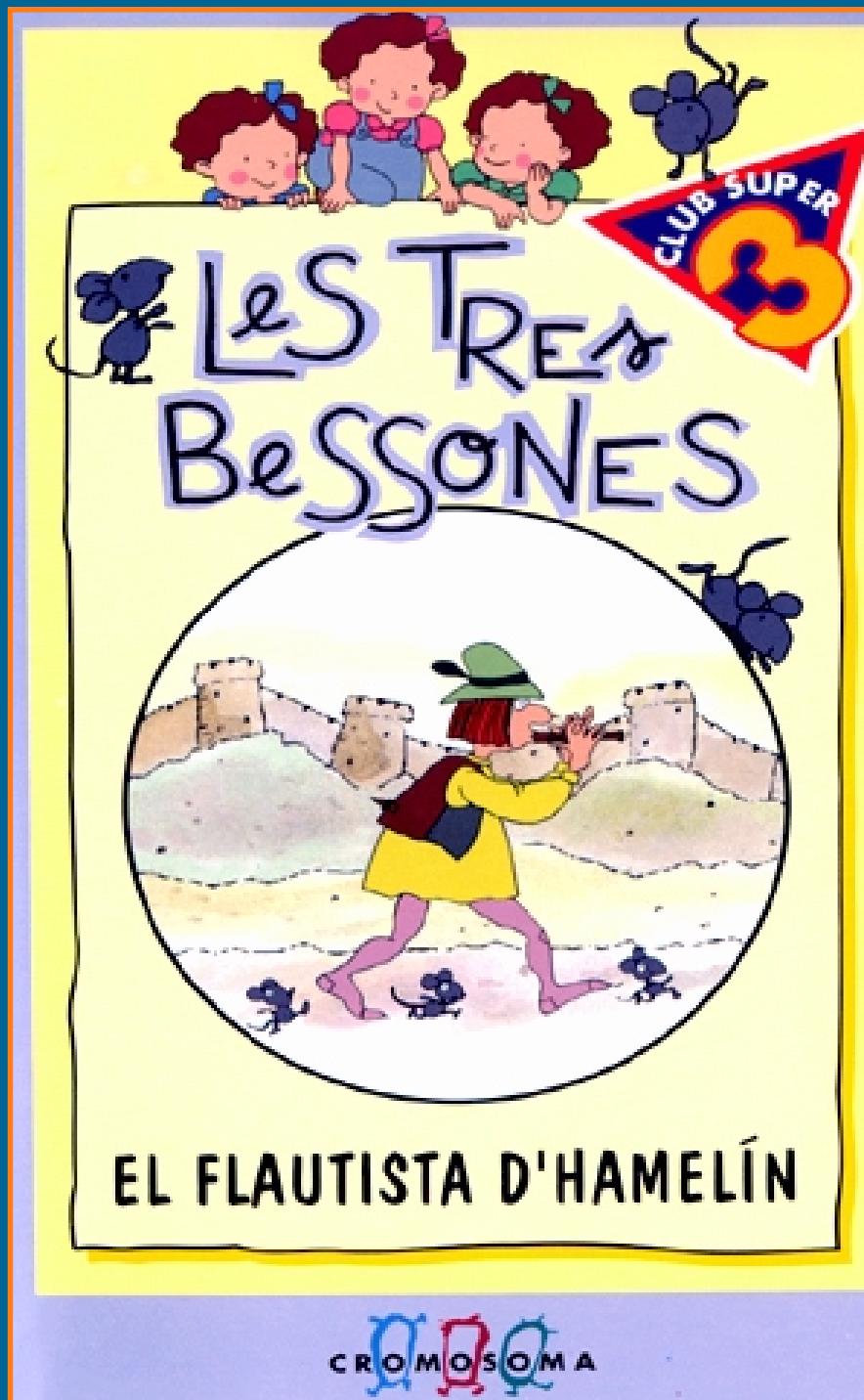

COL·LECCIÓ «LES TRES BESSONES»

Guia didàctica

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

INTRODUCCIÓ GENERAL COL·LECCIÓ DE «LES TRES BESSONES»

Els personatges de les Tres Bessones són un recurs que es pot emprar amb nens i nenes, a partir de cicle mitjà, per a treballar la narració i sobretot el conte.

En les històries que protagonitzen sempre hi ha uns aspectes que són comuns.

Les Bessones són enviades per la Bruixa Avorrida, com a càstig, a diferents contes: «Alí Baba», «La Ventafocs», «La Princesa i el Pèsol», «En Barbablava», «En Pinotxo».

Tots aquests contes són ja coneguts per les Bessones; això fa que ja sàpiguen la història i intentin variar allò que no els agrada, o bé que el conte es desenvolupi tal i com elles el coneixen.

No tenen mai por i moltes circumstàncies que poden provocar-la són solucionades d'una manera poc habitual, en moltes ocasions amb molt bon humor.

En cas que es treballin diferents contes fóra interessant fer veure als nostres alumnes les parts paral·leles entre ells i quines són les pròpies de cada un dels contes.

També seria interessant observar com altera la història del conte real la participació de les tres nenes i si hi ha cap aspecte que canviï molt.

L'inici i el final dels contes que es presenten mostren moltes coses en comú.

A part dels contes hi ha tota una altra sèrie de suports (llibres, còmics, cd-rom, disc compacte...) que ens donaran una visió més àmplia d'aquestes tres petites nenes.

FITXA TÈCNICA

Títol original: Les Tres Bessones. El flautista d'Hamelin

Nacionalitat: Catalana.

Producció: Cromosoma, Televisió de Catalunya. Club d'investissement. Amb el suport del

Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Durada: 26 minuts

Dibuixos animats en color

A QUI ES POT ADREÇAR

Cicle mitjà de primària.

SINOPSI ARGUMENTAL

Les rates envaeixen Hamelin, però no cal patir, el flautista les foragitarà. Llàstima que el Rei no complirà la seva paraula i també farà desaparèixer tots els nens del poble. Les Tres Bessones faran que el conte acabi bé, malgrat els paranys de la Bruixa Avorrida.

TEMA PRINCIPAL I POSSIBLES SUBTEMES QUE PLANTEJA LA PEL·LÍCULA

Coneixent la història, en qualsevol de les seves versions, del flautista d'Hamelin, és evident que el tema principal a tractar després de veure la pel·lícula, és el de l'incompliment de les promeses, el rei falta a la seva paraula, i aquí comencen els problemes.

De fet el tema principal fóra el ja anomenat, però aprofundint una mica més podem fer que els nens i les nenes es fixin en quin és el motiu que porta el rei a canviar de decisió. Veiem com, en un principi, ell no està d'acord a no donar els diners promesos al Flautista, però al final accepta sense gaires problemes, el que li diu el seu conseller. Què n'opinen ells de la reacció del rei?, què farien ells en el mateix cas? són preguntes que ens ajudarien a introduir una conversa sobre aspectes molt interessants.

OBJECTIUS FORMATIUS

El visionat d'aquesta pel·lícula ens pot ajudar a treballar els objectius següents:

- Aprendre a saber mantenir la paraula i no deixar-se influir pel que altres puguin dir.
- Treballar la personalitat dels nens, creant la seva pròpia opinió, i poder-la defensar i mantenir davant d'altres companys que opinen diferent.
- Mantenir diferents debats entorn de temes quotidians i conflictius per a ells, sabent mantenir l'ordre de paraules i respectant l'opinió dels altres.
- Saber-se mostrar com realment són.
- Distingir en una narració el fil conductor d'una història, diferenciant el plantejament, nus i desenllaç.
- Diferenciar els fets principals i els secundaris.
- Aprendre a distingir els diferents personatges: protagonista, antagonista, personatges secundaris; i saber veure quina és la seva funció dintre de la narració.
- Descobrir i descriure els diferents escenaris on passa la història.

CONTINGUTS QUE ES PODEN TREBALLAR

Els nens i les nenes als quals va dirigit el treball que ara us presentem, es troben en un moment en el qual reafirmen la seva personalitat. És molt important treballar amb ells el fet de tenir uns criteris clars, d'anar-se formant la seva opinió en diferents temes de la seva vida quotidiana. Sovint quan som a classe ens adonem que hi ha nens i nenes que quan arriba el moment de fer una elecció, cerquen l'aprovació d'un company o una companya. Potser és perquè la dependència afectiva és forta.

Podem emprar la història del flautista d'Hamelín per mostrar com el rei, tot i creient que fa malament, accepta el «bon consell» que li dóna el seu conseller i canvia la seva decisió. Al conte aquesta decisió li portarà conseqüències negatives per a ell i per a tots els nens i les nenes del poble. Una vegada comprova que s'ha equivocat intenta justificar la seva decisió, i rectifica.

ACTIVITATS I METODOLOGIA

1. Motivació inicial

Abans de començar a veure el vídeo, preguntarem als nens i les nenes de la classe què saben d'Hamelín, del flautista i de la seva relació amb les rates. És possible que en surtin diverses versions diferents, de fet, la versió que s'explica al vídeo varia a les més conegudes. Si no fos per la intervenció de les tres nenes -que es converteixen en protagonistes- potser el flautista de la història no hauria anat mai a la ciutat de les rates.

2. Després de veure la pel·lícula

* Què passa

Les bessones són castigades per la Bruixa Avorrida perquè s'han ficat amb ella i les envia a un conte perquè s'ho passin ben malament. En aquest cas les bessones aquell dia es portaven molt bé, perquè havien fet una promesa, i com elles mateixes diuen a la història «les promeses bé s'han de complir» (aquesta frase serà important perquè al llarg de la història recordaran al mateix Rei que trenca la seva promesa).

Cal ajudar els alumnes a reconstruir la història extraient totes aquelles coses i fets imprescindibles a la història i quines són les coses anecdòtiques del conte.

* A qui passa

Les Tres Bessones són les principals protagonistes de la història però no cal perdre de vista de la Bruixa; en el desenvolupament de la història les tres Bessones es converteixen en les úniques respon-

sables que la història es desenvolupi com generalment es coneix. El seu objectiu serà en tot moment que tot succeeixi com ha de succeir, i de fet, en aquest cas, tenen molta feina, perquè el flautista no està gaire convençut de les seves possibilitats i es nega a presentar-se en el poble per a endur-se'n les rates. Hi ha un moment en la història on són dues de les Bessones les que es disfressen de flautista i són elles, amb la flauta màgica, les qui s'emporten els nens i les nenes del poble.

En aquesta història coneixem una tieta de la Bruixa Avorrida, la tieta Bruta. Farem que els nens i les observin quin és el paper que es dona a aquest personatge, i ajudar-los a pensar per què apareix aquí, en aquests moments. Recordem que fa diferents encanteris a la Bruixa Avorrida perquè s'enfada amb ella; la converteix en rata, i en conseqüència en una protagonista del conte.

* On passa

L'acció transcorre, sobretot, a dos pobles, aquell on arriba el flautista a tocar i el poble on és guiat per les Bessones per a salvar-lo de les rates. El bosc i la cova on queden tancades les rates també caldria descriure'ls, tot i que no són tan presents.

Trobem un fet que ja és característic dels contes, on són les tres Bessones les que es traslladen als contes tradicionals. Elles són tres nenes que viuen en els nostres dies, i evidentment, quan són transportades per la Bruixa als diferents contes s'adonen que hi ha molts avenços que encara no havien estat inventats. Però per altra banda també descobrim, en diferents moments, que hi ha aspectes de la nostra vida actual que sí que hi són presents. En el cas del Flautista d'Hamelin, per exemple, la cova on es volen tancar les rates s'obre amb una palanca.

3. Relacions que es poden establir

Si volem fer reflexionar els nostres alumnes sobre algun dels aspectes que ens presenta la història, podem prendre com a punt de partida el personatge del Rei, i treballar el seu canvi d'actitud, quan en un principi promet al flautista la bossa de monedes d'or, i després, influït pel seu conseller, com canvia i nega allò que havia promès al flautista. Quins són els motius que fan que el conseller intenti convèncer al rei també ens poden donar molt joc, és l'avarícia el que fa que no li vulgui donar els diners? Per què creuen ells que ho fa? Aquest tema ens pot portar a parlar de la importància que té avui en dia, i que ha tingut sempre, el fet de tenir diners.

4. Activitats de creació i de recreació a partir de la pel·lícula

El recurs de barrejar personatges de diferents contes és molt interessant perquè ens dona la possibilitat de treballar la creativitat dels nostres alumnes. Es pot plantejar el treball de crear un nou conte a partir de dos que ja coneguin, deixant ben marcats els tres moments de la narració.

Es poden fer moltes variacions entorn del tema de la creació d'històries, des de canviar finals, com canviar les personalitats del personatges dels contes més tradicionals, intentant trencar els esquemes preestablerts de tots i cadascun dels personatges que en aquests contes surten.

Les cançons que hi surten també ens permetran treballar un altre aspecte molt interessant com són els rodolins. Buscar les diferents rimes ens donaran peu a inventar-ne de nous. Per exemple podem trobar entre d'altres:

*«Que tota la màgia i el vent,
us porti a un conte d'aquí un moment»*

Parlant de cançons i música, hi ha una referència just al final de la història, quan les Bessones ja han tornat a la realitat, en la qual una d'elles toca amb els coberts una música, picant els gots i els plats, la seva germana li demana que deixi de fer «soroll» i la Teresa contesta que no és «soroll», que és «música». Remarcar aquesta diferència amb els nens i nenes ens pot donar peu també a parlar del paper de la música, i com és d'important, en certs moments de la vida de les persones.